

Warszawa, 14 kwietnia 2017 r.

KZBS/W/10/A36/83/2017/EDS

Pan

Grzegorz Bierecki

Przewodniczący senackiej Komisji Budżetu

i Finansów Publicznych

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku ze skierowaną do Senatu ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym (**druk senacki 474**) (**Ustawa**), Krajowy Związek Banków Spółdzielczych ponownie pragnie zwrócić uwagę na kluczowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania sektora bankowości spółdzielczej w kontekście procedowanej Ustawy. Sprawa dotyczy obowiązku tworzenia w bankach spółdzielczych komitetów audytu, a zarazem możliwości odstąpienia od tego wymogu z zachowaniem określanych w ustawie warunków.

W obecnym stanie prawnym brak jest obowiązku powoływania komitetów audytu m.in. w bankach spółdzielczych, co wynikało wprost z brzmienia poprzedniej Dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. Aktualnie art. 39 ust. 4 obowiązującej obecnie Dyrektywy 2014/56/UE Parlamentu Europejskiego i Rady również umożliwia państwu członkowskim zwolnienie jednostek zainteresowania publicznego z obowiązku posiadania komitetu audytu, pod warunkiem że posiadają one organ wykonujący funkcje równoważne do funkcji komitetu ds. audytu.

Z uwagi na fakt, iż w przypadku banków spółdzielczych takim organem jest rada nadzorcza, ustawodawca kraju członkowskiego może odstąpić od obowiązku ustawiania komitetu audytu w tych jednostkach.

Przyjęcie proponowanego w art. 128 ust. 4 Ustawy rozwiązania, polegającego na powierzeniu sprawowania funkcji komitetu audytu w celu wykonywania jego obowiązków radzie nadzorczej, spełnia przedmiotowe wymogi, niemniej jednak paradoksalnie może spowodować paraliż tego organu nadzoru w bankach spółdzielczych. Przede wszystkim nie jest możliwe aby członkowie rady nadzorczej ewentualnie sprawujący funkcje komitetu audytu, mogli być niezależni w rozumieniu art. 129 ust. 1 i 3, tj. przepisu definiującego niezależność przewidzianą dla członków komitetu audytu. Zgodnie bowiem z art. 128 ust. 5 powierzenie funkcji komitetu audytu radzie nadzorczej **nie zwalnia z obowiązku zachowania niezależności, co ustawa w takim przypadku czynić powinna, aby projektowana konstrukcja była w ogóle wykonalna.**

Należy również zauważyć, iż spełnienie podstawowego warunku stawianego przez art. 45 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 21, zwaną dalej Prawem spółdzielczym) członkom rady nadzorczej banków spółdzielczych, tj. warunku obowiązkowego członkostwa, uniemożliwi wszystkim członkom rady nadzorczej spełnienie wymogu niezależności wskazanych w art. 128 ust.1 i 3 Projektu, w szczególności w stosunku do kryterium braku utrzymywania istotnych stosunków gospodarczych.

Jednocześnie proponowane w Projekcie rozwiązane w zakresie obowiązku spełniania ww. zasad niezależności uniemożliwić będzie ukształtowanie kompetentnego organu nadzoru, składającego się z członków spełniających zasady odpowiedniości określone przepisami prawa.

Nie można tracić z pola widzenia faktu, iż najlepszymi bowiem kandydatami na członków rady banków spółdzielczych są najczęściej osoby posiadające długoletnie doświadczenie m.in. w zarządzaniu bankiem, monitorowaniu ryzyk, w szczególności z uwzględnieniem znajomości specyfiki lokalnych uwarunkowań gospodarczych i społecznych. Proponowane rozwiązanie, nieuwzględniające specyfiki sektora bankowości spółdzielczej, eliminowałoby bowiem możliwość korzystania z potencjału i doświadczenia doświadczonej, byleż kadry zarządzającej lub pracowników w dalszym efektywnym i bezpiecznym funkcjonowaniu lokalnych banków.

Wejście w życie przepisu art. 128 Ustawy w proponowanym brzmieniu niestety sprawi, iż nie będzie możliwe powołanie w banku spółdzielczym, organu nadzoru, zgodnie z warunkami przewidzianymi w art. 129 Ustawy, albowiem nie będzie to wykonalne.

Analogiczny problem dotyczyć będzie kategorii spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych, które nie zostały wyłączone z definicji jednostek zainteresowania publicznego.

Zważywszy na powyższe, w pełni uzasadnione jest skorzystanie w stosunku do banków spółdzielczych z możliwości przewidzianej w art. 39 ust. 4 Dyrektywy, **polegającej na odstąpieniu od obowiązku tworzenia komitetu audytu w bankach spółdzielczych.**

Jednocześnie, zwracamy uwagę, iż proponowane rozwiązanie jest tożsame z propozycją przedłożoną w piśmie Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego DPP/WOPI/024/12/14/2017 z dnia 27 marca 2017 r., skierowanym do Przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych.

Załączniki:

Projekt poprawki do art. 128 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym (druk 1092);

z poważaniem
PREZES ZARZĄDU

Krystyna Majecka-Zabówka

Poprawka do ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzór publiczny (druk senacki 474)

W Art. 128:

1) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„Przepisu ust. 1 nie stosuje się do banków spółdzielczych, oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych, o których mowa w art. 2 pkt. 9 lit. i.”

2) w ust. 4:

- pkt 1 i 3 skreśla się,
- w pkt 4 wyrazy „w pkt 1-3” zastępuje się wyrazami „w pkt 1”

Uzasadnienie:

W obecnym stanie prawnym brak jest obowiązku powoływania komitetów audytu m.in. w bankach spółdzielczych, co wynikało wprost z brzmienia poprzedniej Dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. Natomiast zgodnie z art. 39 ust. 4 obowiązującej obecnie Dyrektywy 2014/56/UE Parlamentu Europejskiego i Rady:

„ Art. 39. 4 W drodze odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą wymagać lub zezwolić by jednostka interesu publicznego nie posiadała komitetu ds. audytu, pod warunkiem że posiada ona organ wykonujący funkcje równoważne do funkcji komitetu ds. audytu, ustanowiony i funkcjonujący zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie członkowskim, w którym zarejestrowana została jednostka mająca podlegać badaniu. W takim przypadku jednostka ta ujawnia, który organ wypełnia te funkcje i jaki jest jego skład.”

W opinii Komisji Nadzoru Finansowego, wskazanej w piśmie DPP/WOPI/024/12/14/2017 z 27 marca 2017 r Organem wykonującym funkcje równoważne do funkcji komitetu ds. audytu w bankach spółdzielczych oraz spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych jest rada nadzorcza, wobec czego polski ustawodawca może odstąpić od obowiązku ustawiania komitetu audytu w tych jednostkach.

Przyjęcie proponowanego w art. 128 ust. 4 Ustawy rozwiązania, polegającego na powierzeniu sprawowania funkcji komitetu audytu w celu wykonywania jego obowiązków radzie nadzorczej, **nie zwalnia z obowiązku zachowania niezależności**. W konsekwencji może to spowodować paraliż tego organu w bankach spółdzielczych. Nie jest bowiem możliwe aby członkowie rady nadzorczej sprawujący funkcje komitetu audytu mogli być niezależni w rozumieniu art. 129 ust. 1 i 3. tj. przepisu definiującego kryteria niezależność, przewidziane dla członków komitetu audytu, do czego obliguje poprzez odpowiednie zastosowanie art. 128 ust. 5.

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, iż spełnienie podstawowego warunku stawianego przez art. 45 ustawy z dnia 16 września 1982 r. prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 21, zwaną dalej Prawem spółdzielczym) członkom rady nadzorczej banków spółdzielczych, tj. warunku obowiązkowego członkostwa, uniemożliwi wszystkim członkom rady nadzorczej spełnienie wymogu niezależności wskazanych w art. 128 ust.1 i 3 Ustawy, w szczególności w stosunku do kryterium braku utrzymywania istotnych stosunków gospodarczych.

Analogiczny problem dotyczyć będzie kategorii spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych, które nie zostały wyłączone z definicji jednostek zainteresowania publicznego.

Poprawka ma na celu uniknięcie ww. problemów, wskazanych również w piśmie Komisji Nadzoru Finansowego.